

PRESUDA SUDA (veliko vije?e)

29. rujna 2015.(*)

„Prethodni postupak – Porez na dodanu vrijednost – Direktiva 2006/112/EZ – ?lanak 9. stavak 1. – ?lanak 13. stavak 1. – Porezni obveznici – Tuma?enje formulacije ‚samostalno’ – Op?insko tijelo – Gospodarske aktivnosti koje provodi op?insko organizacijsko tijelo u svojstvu koje je razli?ito od onog tijela javne vlasti – Mogu?nost da se takvo tijelo kvalificira kao ‚porezni obveznik’ u smislu odredbi Direktive 2006/112 – ?lanak 4. stavak 2. i ?lanak 5. stavak 3. UEU-a“

U predmetu C?276/14,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju ?lanka 267. UFEU-a, koji je uputio Vrhovni upravni sud (Naczelnny S?d Administracyjny, Polska), odlukom od 10. prosinca 2013., koju je Sud zaprimio 5. lipnja 2014., u postupku

Gmina Wroc?aw

protiv

Minister Finansów,

SUD (veliko vije?e),

u sastavu: V. Skouris, predsjednik, K. Lenaerts, potpredsjednik, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, C. Vajda, predsjednici vije?a, E. Levits, A. Arabadjieva, M. Safjan, A. Prechal, E. Jaraši?nas, C. G. Fernlund (izvjestitelj) i J. L. da Cruz Vilaça, suci,

nezavisni odvjetnik: N. Jääskinen,

tajnik: M. Aleksejev, administrator,

uzimaju?i u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 5. svibnja 2015.,

uzimaju?i u obzir o?itovanja koja su podnijeli:

- za Gminu Wroc?aw, L. Mazur, K. Sachs, A. B??dowski kao i A. Januszkie?ewicz, u svojstvu poreznih savjetnika,
- za Ministra Finansów, J. Kaute i T. Tratkiewicz, u svojstvu agenata,
- za poljsku vladu, B. Majczyna i A. Kramarczyk-Sza?adzi?ska, u svojstvu agenata,
- za gr?ku vladu, K. Paraskevopoulou i I. Kotsoni, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, M. Owsiany-Hornung i L. Lozano Palacios, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 30. lipnja 2015.,

donosi sljede?u

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 9. stavka 1. Direktive Vijeće 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svežak 1., str. 120.; u dalnjem tekstu: Direktiva o PDV-u).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Gminy Wrocław (Opština Wrocław, Polska) i Ministra Finansów (ministar financija, u dalnjem tekstu: ministar) radi utvrđenja može li se opštinsko tijelo koje se financira iz proračuna smatrati obveznikom poreza na dodanu vrijednost (u dalnjem tekstu: PDV).

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Direktivom o PDV-u, počevši od 1. siječnja 2007., stavljena je izvan snage i zamjenjena Šesta direktiva Vijeće 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet – zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razređivanje (SL L 145, str. 1.; u dalnjem tekstu: Šesta direktiva). Sukladno uvodnim izjavama 1. i 3. Direktive o PDV-u, reforma Šeste direktive bila je nužna kako bi se osigurao jasan i racionalan prikaz primjenjivih odredaba u preračenoj strukturi i formulaciji, iako to načelno ne dovodi do značajnih promjena.

4 U uvodnoj izjavi 65. Direktive o PDV-u propisano je:

„Budući da države članice iz tih razloga ne mogu u dovoljnoj mjeri postići ciljeve ove Direktive te da se oni stoga mogu bolje postići na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako se navodi u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti iz tog članka ova Direktiva ne prelazi okvire neophodnog za postizanje tih ciljeva.“

5 U članku 9. stavku 1. te direktive, u kojemu je u bitnome preuzet sadržaj članka 4. stavaka 1. do 3. Šeste direktive, određuje se:

„Porezni obveznik“ znači svaka osoba koja samostalno provodi gospodarsku aktivnost na bilo kojem mjestu, bez obzira na svrhu ili rezultate te aktivnosti.

Sve aktivnosti proizvođača, trgovaca ili osoba koje pružaju usluge, uključujući rudarstvo i poljoprivredne aktivnosti i aktivnosti samostalnih profesija, smatraju se „gospodarskom aktivnošću“. Korištenje materijalne ili nematerijalne imovine radi ostvarivanja prihoda, na kontinuiranoj osnovi, posebno se smatra gospodarskom aktivnošću.“

6 U članku 13. stavku 1. navedene direktive, koji u bitnome odgovara članku 4. stavku 5. Šeste direktive, predviđeno je:

„Državne, regionalne i lokalne vlasti i ostali subjekti javnog prava ne smatraju se poreznim obveznicima u pogledu aktivnosti ili transakcija u kojima sudjeluju kao javna tijela, pak i u slučaju gdje ubiru davanja, pristojbe, doprinose ili plaćanja vezano uz te aktivnosti ili transakcije.

Me?utim, kad sudjeluju u takvim aktivnostima ili transakcijama smatraju se poreznim obveznicima u pogledu onih aktivnosti ili transakcija gdje bi postupanje s njima kao s osobama koje nisu porezni obveznici dovelo do zna?ajnog narušavanja tržišnog natjecanja.

U svakom slu?aju, subjekti javnog prava smatraju se poreznim obveznicima u pogledu aktivnosti navedenih u Prilogu I., pod uvjetom da opseg tih aktivnosti nije tako malenog opsega da je zanemariv.“

Poljsko pravo

7 U ?lanku 15. stavcima 1. i 6. Zakona od 11. ožujka 2004. o porezu na proizvode i usluge (Dz. U. nr 54, poz. 535 ze zm.), kako je izmijenjen (u dalnjem tekstu: Zakon o PDV-u), odre?eno je:

„1. Smatraju se poreznim obveznicima pravne osobe, organizacijska tijela bez pravne osobnosti i fizi?ke osobe koje samostalno provode gospodarske aktivnosti navedene u stavku 2., bez obzira na svrhu i rezultate te aktivnosti.

[...]

6. Ne smatraju se poreznim obveznicima tijela javne vlasti ni uredi tih tijela u odnosu na zada?e koje imaju na temelju posebnih odredbi i za ?iju realizaciju su odre?eni, osim kada se radi o aktivnostima koje su ostvarene na temelju ugovora iz privatnog prava.“

Glavni postupak i prethodno pitanje

8 Postupak koji je pokrenula Op?ina Wroc?aw protiv ministra odnosi se na porezni status op?inskih tijela, koja se financiraju iz prora?una i koja su povezana s tom op?inom, u odnosu na PDV.

9 Iz spisa dostavljenog Sudu proizlazi da Op?ina Wroc?aw izvršava zadatke koje je dužna izvršavati na temelju Zakona od 8. ožujka 1990. o op?inama (Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zm.) posredstvom 284 tijela i podru?nih jedinica koji se financiraju iz prora?una, i to me?u ostalim škola, domova kulture, okružnih inspekcijskih službi i policije.

10 Kako bi dobila odgovor ministra na pitanje treba li obveznikom PDV-a smatrati op?inu ili tijelo koje se financira iz prora?una, kada takvo tijelo obavlja transakcije koje podliježu porezu na dodanu vrijednost, Op?ina Wroc?aw je navedenom ministru podnijela zahtjev za porezno tuma?enje Zakona o PDV-u. Ta op?ina smatra da na temelju ?inenice da samo op?ina ispunjava uvjet iz ?lanka 15. stavaka 1. i 2. Zakona o PDV-u, odnosno da samostalno provodi gospodarsku aktivnost, porezno tijelo mora smatrati da samo op?ina može biti obveznik PDV-a za gospodarske aktivnosti koje je ostvarilo takvo tijelo.

11 U svojim je tuma?enjima ministar me?utim naveo da, s obzirom na to da tijela koja se financiraju iz prora?una i koja su izdvojena iz strukture Op?ine Wroc?aw, prema objektivnim kriterijima, samostalno ostvaruju gospodarske aktivnosti i pritom izvršavaju aktivnosti koje podliježu PDV-u, mora ih se smatrati obveznicima PDV-a.

12 Op?ina Wroc?aw je zatim podnijela Upravnom судu u Wroc?awu (Wojewódzki S?d Administracyjny we Wroc?awiu) tužbe za poništenje tih tuma?enja, koje su odbijene. Ta je op?ina nakon toga protiv tih presuda podnijela žalbu u kasacijskom postupku Vrhovnom upravnom судu.

13 Vrhovni upravni sud, raspravlju?i u redovnom sastavu i smatraju?i da se u žalbi postavljaju

ozbiljna pitanja, odlu?io je da o predmetu raspravi na proširenoj sjednici, kako bi u tom sastavu donio odluku o pitanju je li op?insko tijelo koje se financira iz prora?una obvezno platiti PDV.

14 Taj prošireni sastav smatrao je da, kako bi se utvrdilo izvršava li op?insko tijelo koje se financira iz prora?una gospodarsku aktivnost samostalno, s jedne strane treba istodobno uzeti u obzir nacionalni propis o PDV-u i Direktivu o PDV-u. U odnosu na ?lanak 9. stavak 1. te direktive, na toj je sjednici navedeno da postoji odre?ena razlika izme?u razli?itih jezi?nih verzija te odredbe; u nekima se koristi izraz „samostalno“, a u nekima „autonomno“. S obzirom na tu razliku, u doktrini se isti?e važnost teleološkog tuma?enja navedene odredbe te se smatra, sukladno sudskoj praksi Suda, da su sve osobe koje samostalno obavljaju gospodarsku aktivnost obvezne platiti PDV. S druge strane, valja analizirati pravni status takvog tijela u odnosu na poljski ustav.

15 U odnosu na analizu toga pravnog statusa, na toj je proširenoj sjednici u bitnome navedeno da op?ina, kao osnovna jedinica lokalne samouprave, ima pravnu osobnost i uživa pravo vlasništva i druga imovinska prava, dok je op?insko tijelo koje se financira iz prora?una organizacijsko tijelo bez pravne osobnosti. Op?ina odlu?uje o osnivanju, nadležnosti, povezanosti s takvim tijelom i o njegovu prestanku.

16 Op?insko tijelo koje se financira iz prora?una nema vlastite imovine, ve? upravlja odre?enim dobrima op?inske imovine, koja mu je povjerila na upravljanje. Sve aktivnosti koje mogu biti podložne PDV-u ostvaruju se u ime i za ra?un op?ine, u granicama sredstava koje mu ona priznaje u odluci o izvršavanju prora?una za referentnu godinu.

17 Nadalje, troškovi takvog tijela se podmiruju izravno iz op?inskog prora?una, a prihodi se upla?uju na ra?un potonje. Stoga, na finansijskom planu ne postoji veza izme?u finansijskog rezultata koji je ostvaren gospodarskim aktivnostima op?inskog tijela koje se financira iz prora?una i troškova koji su tim aktivnostima prouzrokovani kao ni finansijski rizik koji je povezan s oporezovanim transakcijama. Visina troškova op?inskog tijela koje se financira iz prora?una stoga nije povezana s visinom primitaka koje je ostvarilo, kojima uostalom ne može ni raspolagati. Tako?er, s obzirom na to da tijelo koje se financira iz prora?una ne odgovara za štetu prouzro?enu svojim aktivnostima, op?ina za to u cijelosti preuzima odgovornost.

18 Imaju?i u vidu te navode, Vrhovni upravni sud je na proširenoj sjednici, odgovaraju?i na pitanje istog suda u redovnom sastavu, odlu?io da na temelju nacionalnog prava op?insko tijelo koje se financira iz prora?una, s obzirom na to da nije autonomno u provo?enju gospodarske aktivnosti, nije obvezno platiti PDV.

19 Me?utim, Vrhovni upravni sud u redovnom sastavu postavlja pitanje mogu li se, prema pravu Unije, na temelju ?injenice da ne postoji autonomija tijela javnog prava koja izvršavaju transakcije podložne PDV-u izvesti isti zaklju?ci u podru?ju oporezivanja PDV-om.

20 U tom pogledu, Vrhovni upravni sud naveo je da se sudska praksa Suda u pogledu kriterija samostalnosti odnosi na fizi?ke osobe i da Sud još nije odlu?io o povezanosti kriterija samostalnosti predvi?enog u op?oj definiciji poreznog obveznika iz ?lanka 9. stavka 1. Direktive o PDV-u i posebnih odredbi njezina ?lanka 13. u odnosu na tijela javnog prava te posebno o pitanju treba li taj kriterij biti ispunjen da bi se takvo tijelo moglo smatrati obveznikom PDV-a za svoje aktivnosti koje ne ulaze u izvršavanje javne vlasti.

21 Nadalje, taj sud postavlja tako?er pitanje kako se moraju tuma?iti te dvije odredbe u skladu s na?elom institucionalne autonomije i supsidijarnosti predvi?enim u ?lanku 4. stavku 2. i ?lanku 5. stavku 3. UEU-a.

22 U tim okolnostima Vrhovni upravni sud odlu?io je prekinuti postupak i postaviti Sudu

sljede?e prethodno pitanje:

„Može li se s obzirom na ?lanak 4. stavak 2. [UEU-a] u vezi s ?lankom 5. stavkom 3. [UEU-a] obveznikom poreza na dodanu vrijednost smatrati op?inska organizacijska jedinica (tijelo lokalne samouprave u Poljskoj) ako obavlja aktivnosti u svojstvu koje je razli?ito od onog tijela javne vlasti u smislu ?lanka 13. Direktive [o PDV-u], iako ne ispunjava uvjet autonomnosti (samostalnosti) propisan u ?lanku 9. stavku 1. te direktive?“

23 Poljska vlada je na temelju ?lanka 16. stavka 3. Poslovnika Suda Europske unije zatražila da Sud odlu?i u velikom vije?u.

O prethodnom pitanju

24 Sud koji je uputio zahtjev svojim pitanjem u biti pita treba li ?lanak 9. stavak 1. Direktive o PDV-u tuma?iti tako da se tijela javnog prava, kao što su op?inska tijela koja se financiraju iz prora?una o kojima se raspravlja u glavnem postupku, mogu smatrati obveznicima PDV-a iako ne ispunjavaju kriterij samostalnosti koji je predvi?en tom odredbom.

25 Radi utvr?ivanja dosega neke odredbe prava Unije valja istodobno voditi ra?una o njezinom tekstu, o njezinom kontekstu i o njezinih ciljevima. Nadalje, iz zahtjeva za jedinstvenu primjenu prava Unije te na?ela jednakosti proizlazi da izrazi u nekoj odredbi prava Unije koja izri?ito ne upu?uje na pravo država ?lanica, radi utvr?enja njezina sadržaja i opsega, moraju u pravilu dobiti autonomno i jedinstveno tuma?enje na cijelom podru?ju Europske unije (presuda Komisija/Švedska, C?480/10, EU:C:2013:263, t. 33. i navedena sudska praksa).

26 Direktivom o PDV-u, kojom se nastoji uspostaviti zajedni?ki sustav PDV-a, propisano je vrlo široko podru?je primjene PDV-a. Kako bi se postigla ujedna?ena primjena te direktive, potrebno je da pojmovi kojima se definira to podru?je primjene, kao što su pojmovi oporezovane transakcije, porezni obveznici i gospodarske aktivnosti, dobiju autonomno i jedinstveno tuma?enje, bez obzira na svrhu i rezultate predmetnih transakcija (vidjeti u tom smislu presudu Halifax i dr., C?255/02, EU:C:2006:121, t. 48. do 56.).

27 Direktiva o PDV-u sadrži glavu III. u kojoj je ure?en pojam „poreznog obveznika“. Sukladno prvoj odredbi te glave, i to ?lanku 9. stavku 1., „[p]orezni obveznik' zna?i svaka osoba koja samostalno provodi gospodarsku aktivnost na bilo kojem mjestu, bez obzira na svrhu ili rezultate te aktivnosti.“

28 Formulacija koja je upotrijebljena u toj odredbi, posebice pojam „svaka osoba“, daje pojmu „poreznog obveznika“ široku definiciju koja se fokusira na samostalnost prilikom obavljanja gospodarske aktivnosti u smislu da se, kao što je to naveo nezavisni odvjetnik u to?kama 28. i 29. svojeg mišljenja, svaku osobu, fizi?ku ili pravnu, javnu ili privatnu, uklju?uju?i i tijelo bez pravne osobnosti, koja objektivno ispunjava uvjete iz te odredbe smatra obveznikom PDV-a.

29 Me?utim, odstupaju?i od tog op?eg pravila o oporezivanju PDV-om predvi?enog u ?lanku 9. stavku 1. Direktive o PDV-u, na temelju ?lanka 13. stavka 1. te direktive tijela javnog prava ne smatraju se poreznim obveznicima za gospodarske aktivnosti ili transakcije koje obavljaju kao tijela javne vlasti, osim kada bi njihovo neoporezivanje PDV-om dovelo do zna?ajnog narušavanja tržišnog natjecanja (presuda Komisija/Nizozemska, C?79/09, EU:C:2010:171, t. 77.).

30 Stoga, da bi se tijelo javnog prava moglo smatrati poreznim obveznikom u smislu Direktive o PDV-u, ono mora, sukladno njezinu ?lanku 9. stavku 1., samostalno obavljati gospodarsku aktivnost.

31 U odnosu na predmet u glavnom postupku, valja navesti da nije osporen gospodarski karakter predmetnih aktivnosti. Tako?er, nije sporno da se raspravlja o gospodarskim aktivnostima koje ne potпадaju pod iznimku iz ?lanka 13. stavka 1. Direktive o PDV-u.

32 Postavlja se pitanje provode li op?inska tijela koja se financiraju iz prora?una, kao što su ona iz glavnog postupka, predmetne gospodarske aktivnosti samostalno i trebaju li zbog toga biti obvezna platiti PDV.

33 Radi utvr?enja provodi li takvo tijelo gospodarske aktivnosti samostalno, valja provjeriti, kao što to proizlazi iz sudske prakse Suda, nalazi li se prilikom njihova provo?enja u podre?enom odnosu prema op?ini s kojom je povezano (vidjeti u tom smislu presude Komisija/Nizozemska, 235/85, EU:C:1987:161, t. 14., Ayuntamiento de Sevilla, C?202/90, EU:C:1991:332, t. 10., FCE Bank, C?210/04, EU:C:2006:196, t. 35. do 37. i Komisija/Španjolska, C?154/08, EU:C:2009:695, t. 103. do 107.).

34 U tom pogledu, kao što je to naveo nezavisni odvjetnik u to?kama 40. i 41. svojeg mišljenja, kako bi se utvrdilo postojanje tog podre?enog odnosa, valja provjeriti obavlja li predmetna osoba svoje aktivnosti u svoje ime i za svoj ra?un, pod vlastitom odgovornoš?u te snosi li gospodarski rizik koji je povezan s njihovim provo?enjem. Radi utvr?enja samostalnosti u provo?enu predmetnih aktivnosti, Sud je stoga vodio ra?una o nepostojanju hijerarhijski podre?enog odnosa gospodarskih subjekata koji nisu uklju?eni u javnu upravu prema tijelima javne vlasti kao i o tome da su djelovali za svoj ra?un i pod vlastitom odgovornoš?u, da su slobodno organizirali na?ine obavljanja posla i da su sami primali isplate od kojih se sastojao njihov prihod (vidjeti u tom smislu presude Komisija/Nizozemska, 235/85, EU:C:1987:161, t. 14., Heerma, C?23/98, EU:C:2000:46, t. 18. i van der Steen, C?355/06, EU:C:2007:615, t. 21. do 25.).

35 U tom kontekstu, valja pojasniti, kao što je to naveo nezavisni odvjetnik u to?ki 44. mišljenja, da se isti kriteriji ocjene uvjeta samostalnosti u provo?enu gospodarskih aktivnosti mogu primijeniti na javne i na privatne osobe.

36 U tom pogledu, to što nisu korišteni identi?ni izrazi u svim jezi?nim verzijama ?lanka 9. stavka 1. Direktive o PDV-u ne dovodi u pitanje taj zaklju?ak. Naime, pojam „samostalno“ kao i pojam „autonomno“ izražavaju potrebu ocjene postoji li podre?eni odnos u provo?enu gospodarske aktivnosti.

37 U predmetnom slu?aju, iz odluke kojom se upu?uje prethodno pitanje proizlazi da tijela koja se financiraju iz prora?una, o kojima se raspravlja u glavnom postupku, izvršavaju gospodarske aktivnosti koje su im povjerene u ime i za ra?un Op?ine Wroclaw te ne odgovaraju za štetu koja je prouzro?ena tim aktivnostima, ve? tu odgovornost preuzima samo op?ina.

38 Iz te odluke tako?er proizlazi da ta tijela ne snose gospodarski rizik koji je povezan s navedenim aktivnostima, s obzirom na to da nemaju vlastite imovine, da ne ostvaruju vlastite prihode niti podmiruju troškove koji se odnose na te aktivnosti, da se ostvareni prihod upla?uje u prora?un Op?ine Wroclaw, a da se troškovi izravno podmiruju iz prora?una te op?ine.

39 Stoga, kao što je to navedeno na proširenoj sjednici Vrhovnog upravnog suda, op?ina, kao što je to Op?ina Wroclaw, i njezina tijela koja se financiraju iz prora?una, u slu?aju kao što je onaj o kojemu se raspravlja u glavnom postupku, moraju se smatrati jednim jedinstvenim poreznim obveznikom u smislu ?lanka 9. stavka 1. Direktive o PDV-u.

40 Kona?no, kako bi se odgovorilo na pitanja suda koji je uputio zahtjev, valja pojasniti, kao prvo, da to utvr?enje koje se odnosi na ?lanak 9. stavak 1. Direktive o PDV-u, s obzirom na to da

se odnosi samo na pitanje oporezivanja PDV-om javnih i privatnih osoba, ne utje?e na jamstva predvi?ena u ?lanku 4. stavku 2. UEU-a.

41 Kao drugo, takvo utvr?enje je tako?er u skladu s na?elom supsidijarnosti iz ?lanka 5. stavka 3. UEU-a. Naime, kao što to proizlazi iz uvodne izjave 65. Direktive o PDV-u, njezin cilj, odnosno uskla?ivanje zakonodavstava država ?lanica radi uspostave zajedni?kog sustava PDV-a, može se lakše ostvariti na razini Unije.

42 S obzirom na sve gornje navode, na prethodno pitanje valja odgovoriti da ?lanak 9. stavak 1. Direktive o PDV-u treba tuma?iti na na?in da se tijela javnog prava, kao što su op?inska tijela koja se financiraju iz prora?una o kojima se raspravlja u glavnem postupku, ne mogu smatrati obveznicima PDV-a s obzirom na to da ne ispunjavaju kriterij samostalnosti koji je predvi?en u toj odredbi.

O ograni?enju vremenskih u?inaka ove presude

43 Poljska je vlada u svojim pisanim o?itovanjima od Suda zatražila da, u slu?aju da zaklju?i da se op?inska tijela koja se financiraju iz prora?una ne mogu smatrati obveznicima PDV-a, ograni?i vremenske u?inke svoje presude.

44 Valja podsjetiti da u tom pogledu, prema ustaljenoj sudskoj praksi, tuma?enje koje Sud da pravnom pravilu prava Unije, u izvršavanju nadležnosti koju mu povjerava ?lanak 267. UFEU-a, objašnjava i precizira zna?enje i doseg tog pravnog pravila, onako kako ono treba ili je trebalo biti shva?eno i primjenjeno nakon stupanja na snagu. Iz navedenoga slijedi da sudac može i mora primijeniti tako protuma?eno pravno pravilo na postoje?e pravne odnose koji su nastali prije donošenja presude kojom se odlu?ilo o zahtjevu za tuma?enje ako su, k tomu, ispunjeni svi uvjeti koji omogu?uju da se pred nadležnim sudom pokrene spor o primjeni navedenog pravila (presuda Balazs, C?401/13 i C?432/13, EU:C:2015:26, t. 49. i navedena sudska praksa).

45 Samo iznimno Sud može, primjenjuju?i op?e na?elo pravne sigurnosti svojstveno pravnom poretku Unije, biti doveden u situaciju da ograni?i mogu?nost da se zainteresirane osobe pozovu na odredbu koju je protuma?io s ciljem dovo?enja u pitanje pravnih odnosa ustanovljenih u dobroj vjeri. Dva osnovna kriterija moraju biti ispunjena kako bi se takvo ograni?enje moglo uvesti, odnosno dobra vjera zainteresiranih osoba i opasnost od ozbiljnih poreme?aja (presuda Balazs, C?401/13 i C?432/13, EU:C:2015:26, t. 50. i navedena sudska praksa).

46 U tom pogledu dovoljno je navesti da poljska vlada nije dokazala postojanje opasnosti od ozbiljnih poreme?aja. Naime, ta je vlada na raspravi priznala da nije u stanju procijeniti predmetne gospodarske posljedice.

47 Imaju?i u vidu navedeno, nije potrebno vremenski ograni?iti u?inke ove presude.

Troškovi

48 Budu?i da ovaj postupak ima zna?aj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je суду da odlu?i o troškovima postupka. Troškovi podnošenja o?itovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadokna?uju se.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vije?e) odlu?uje:

?lanak 9. stavak 1. Direktive Vije?a 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedni?kom sustavu poreza na dodanu vrijednost treba tuma?iti na na?in da se tijela javnog prava, kao ?to su op?inska tijela koja se financiraju iz prora?una o kojima se raspravlja u glavnom postupku, ne mogu smatrati obveznicima poreza na dodanu vrijednost s obzirom na to da ne ispunjavaju kriterij samostalnosti koji je predvi?en u toj odredbi.

Potpisi

* Jezik postupka: poljski